

**Anne Katrine
Senstad**

**“Radikaalne
valgus”**

**26.01–
26.04.2020**

Anne Katrine Senstad, “Radikaalne valgus”

Anne Katrine Senstadi “Radikaalne valgus” on kohaspetsiifiline installatsioon, milles abstraktsed valgusskulptuurid, neid ümbritsevad helid ja valge valgusega täidetud ruum loovad kõiki meeli haarava tervikkeskkonna. Neooni ja argooniga täidetud peened torud valgustavad ruumi värvitemperatuuril 3500 kuni 8300 kelvinit, varieerudes soojemast satiini- ja munakoorevalgest külmemate rohekate ja jääste sinakate toonideni, pöörates ühekorraga tähelepanu nii valge värvuse füüsikalistele omadustele kui ka ajaloos settinud kultuurilistele seostele. Kaheks osaks jagatud suure saali installatsiooni täiendab privaatsema iseloomuga videoruum, “eeskoda”, kus hüpnootiline liikuv pilt on projitseeritud valgetele soolakristallidele. Installatsiooniga dialoogis on spetsiaalselt “Radikaalse valguse” jaoks loodud J. G. Thirlwelli heliteos, mis pakub küllastajale abstraktset kuulmiskogemust.

Senstadi huvitab esmalt, kuidas valge loob emotsionaalseid või märgilisi tähendusi: kirkas valge valgus kui lõputus, puhtus, täius, surma ja ümbersünni sümbol; või looduslik puhas valge kui midagi, mis eemaldub reaalsusest ja läheneb sürraalsele: valge tiger, albiino põder, valge vaal. Teiselt poolt lahutab Senstadi installatsioon valgusallika kui informatsioonikanali selle kultuurilisest tähendusest, näidates, kuidas valge erinevad varjundid pole muud kui eri pikkusega elektromagnetlainete aistingud, mida saab muuta, kui varieerida vääriskaaside suhet klaastorudes. Torusid läbib elektrivool paneb neooni ja argooni helendama, luues valgusspektreid koos diskreetse sumiseva heliga. Valgus on ruumis füüsiliselt kohal, nagu esemed või

ümbritsevad seinad. Valguse kasutamine materjalina, selle ulatus ja valge tooni puhtus viitavad nii ruumi kui värvi radikaliseerimisele, nullpunkti taotlusele, mis lubab esitada küsimusi nii kunsteose kui selle iseloomu kohta galerii kontekstis.

Avangardkunstnike võlunud motiiv valgest värvist valgel taustal (nt Malevitšil, Rauschenbergil või Cage'il) tähistas nende jaoks teatud arengutee lõpp-punkti jõudmist ja läbimurret, mis jättis selja taha kanooniliselt kujunenud kunstimaailma reeglid. Teisalt oli valge lõuend ka peegelpilt või tühi leht, mis võttis vastu ümbritsevaid signaale ja registreeris ajutisi sekkumisi. Siit edasi oli ainult üks samm kunstini, kus kadus eristus teose ja seda ümbritseva ruumi vahel. Senstadi töö asetab end sellesse installatsioonikunsti traditsiooni, kus ümbritsev keskkond ja selles liikuv vaataja muutuvad osaks teosest endast. Kui küllastajad liiguvad valgussammaste vahel erineva kiirusega, eri päevadel või kellaaegadel ning jälgivad valguse ja varjude muutumist, saab galeriiruum installatsioonielementide ja -heliga võrdselt tähelepanu. Täenduslikuks muutub ruumi suurus, proportsioon, temperatuur või seal parasjagu viibivate küllastajate hulk, jooksvad lapsed, giidiga kunstihuvilised.

Lisaks puhtalt sensoorsele kogemusele või piirkondlikele seostele Kai galerii asukohaga – külmades toonides põhjamaise mere ääres – loob “Radikaalne valgus” ühenduskohti ka ruumi tööstusliku ajalooga. 20. sajandi alguses rajatud allveelaevatehas oli naftamajandusel põhineva moderniseerimise teetähis, mille ratsionaalselt jaotatava ruumi- ja ajakasutuse tegi paljuski võimalikuks

elektrivalgus. Sada aastat hiljem on katkematult helendavast tehisvalgusest saanud globaliseerunud maailmakorra üks alustalasid, kus on kadunud tsüklilisel rütmil põhinev öö ja päeva eristus, aga ka selge jaotus töö ja vaba aja vahel (üha kirkama valgusega “personaalsete” seadmete toel). Või veelgi olulisemana, kus elektritoitel valgusreklaamid on laienenud üha suurematele pindadele, mis nõuavad kasutajate pidevat tähelepanu ja muudavad kaubastunud ekraanipinnad vältimatuks osaks avalikust ruumist. Selles kontekstis on “Radikaalne valgus” kriitiline projekt, mis osutab valguse instrumentaliseerimisele pideva tootmise-tarbimise tsükli teenistuses ja seisab vastu ühtlustatud tajukogemusele avalikus ruumis. Lahutades valguse tarbimise kohustusest, on installatsioon omamoodi kontrakeskkond, mis transformeerib külastaja ruumitaju ja loob võimaluse teistlaadi kultuuriliseks kogemuseks.

Andres Kurg

Anne Katrine Senstad

Norra kunstnik Anne Katrine Senstad on õppinud Parsonsi disainikoolis ja The New Schoolis New Yorgis. Tema praktika keskendub inimese tajudele seoses valguse, heli ja värviga. Senstadi teoseid on näidatud üle maailma, näiteks 55., 56. ja 57. Veneetsia biennaali raames, Brügge Kunsti- ja Arhitektuuritriennaalil, Pompidou keskuses Pariisis, Haus Der Kultur Der Weltis Berliinis, He Xiangningi kunstmuuseumis Shenzenis, Beirut Kunstikeskuses ja Kanada Loodusmuuseumis. Tema teosed on Metropolitan ja Whitney muuseumi kogudes.

Näituse filmiprogramm:

Troublemakers

05.02 18.00

19.02 18.00

Spiral Jetty and Sun Tunnels

04.03 18.00

18.03 18.00

Näitust toetavad:

**Igal teisipäeval kell 19.00 kinoõhtud
"Sõprus Kai peal"**

**Igal pühapäeval kell 11.00
kino- ja kunstihommikud lastele**

Vaata kinokava www.kai.center

Kai _____ kino